

دارواش (داردوست)

دارواش

دارواش گیاه نیمه انگلی است که فقط به درختان حمله کرده و تا به حال روی درختانی نظیر بادام، سیب، گلابی، گردو، اقاویا، سفیدار، تبریزی و افرا مشاهده شده و در شهرستان کاشان نیز در برخی مناطق کوهستانی از جمله بخش قمصر (به خصوص مناطقی نظیر جوشقان و کامو) شیوع یافته است.

طریقه انتشار و خسارت:

انتقال دارواش بدین ترتیب است که میوه های انگل را پرندگان خورده و بذر آن که دارای ماده چسبناکی به نام ویسین است همراه مدفوع پرنده دفع می شود و روی سطح شاخه و تنه درخت می چسبد. سپس جوانه زده و با نفوذ به داخل چوب میزبان مواد مورد نیاز خود را از شیر خام درخت جذب می نماید و باعث ضعیف شدن درخت میزبان می گردد. این علف هرز بیشتر در باغات رها شده شیوع دارد و عملکرد درختان آلوده را به شدت کاهش می دهد.

گیاهشناسی:

دارواش با نام علمی (*Viscum album L.*) گیاهی است همیشه سبز، نیمه انگل، یک پایه و چند ساله که قادر به فتوسنتز است. این گونه فاقد ریشه بوده و برگ های متقابل، چرمی، گوشتی، و به شکل قاشق و مقاوم به سرمای

زمستان با رنگی سبز مایل به زرد دارد. گل این گیاه در بهار ظاهر می گردد و میوه آن در پاییز می رسد. قطر هر بوته دارواش که بصورت کپه ای از روی شاخه های درخت می روید گاهی تا ۵/۰ متر می رسد و به همین دلیل در فصل خزان که درختان فاقد برگ هستند براحتی در بین شاخه های درختان میزبان قابل تشخیص است.

کنترل غیر شیمیایی:

ساده ترین و موثرترین روش کنترل دارواش هرس شاخه های آلوده است. قطع شاخه های آلوده حدود ۳۰ سانتیمتر پایین تر از محل آلودگی در فصل زمستان مؤثر می باشد. پس از قطع مکانیکی شاخه های آلوده، حتماً از چسب باغبانی استفاده شود، زیرا احتمال ظهور مجدد دارواش با برخورد نور به بخش قطع شده و نیز نفوذ باکتریها و قارچهای پاتوژن به درون بافت گیاه وجود دارد. همچنین هر روشی که باعث کاهش جمعیت انگل شود، به دلیل کاهش تولید بذر انگل، انتشار آن در سالهای بعد را کندتر خواهد نمود. در مورد شاخه های اصلی می توان تنها گیاه انگل را حذف کرده و این کار را پس از رویش مجدد تکرار نمود تا در نهایت دارواش از بین برود. سایه نیز می تواند رشد انگل را کاهش دهد زیرا این انگل عمدتاً وابسته به فتوسنتز خود است پس هر گونه محدودیت می تواند تأثیر جدی بر رشد آن داشته باشد. بنابراین پوشاندن انگل در مراحل اولیه انگلی با نوارهای تیره جهت جلوگیری از رسیدن نور می تواند یک روش زراعی مفید باشد. همچنین هر گونه عملیات مدیریتی که رشد میزبان را افزایش دهد نظیر کود دهی، آبیاری و کنترل علف های هرز این انگل را سرکوب می کند.

کنترل شیمیایی: توصیه نمی گردد